

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายในบทนี้จะเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีเนื้อหารายละเอียดประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 1,393 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 311 คน

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamané (1973:888)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (0.05)

แทนค่าจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คือ

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,393}{1 + 1,393(0.05)^2} \\ &= 310.76 \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 311 คน

2.2 จำแนกสถานศึกษาที่มีอยู่ 118 โรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด โดยแบ่งขนาดสถานศึกษาตามเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
สถานศึกษากลาง	จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน
สถานศึกษาขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

2.3 หากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วนตามขนาดของประชากรของข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ได้ดังตาราง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนประชากร (คน)	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	20	122	53
โรงเรียนขนาดกลาง	70	675	188
โรงเรียนขนาดใหญ่	28	596	70
รวม	118	1,393	311

2.4 ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการใช้อวิธีจับฉลากรายชื่อข้าราชการครูแบบไม่ใส่กลับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจูงใจในการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ซึ่งมี รายละเอียดของคำถาม จำนวน 6 ด้าน 48 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านโอกาสเจริญเติบโต	จำนวน	8	ข้อ
2. ด้านการได้รับการยอมรับ	จำนวน	8	ข้อ
3. ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับงาน	จำนวน	8	ข้อ
4. ด้านความรับผิดชอบ	จำนวน	8	ข้อ
5. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	จำนวน	8	ข้อ
6. ความก้าวหน้าในชีวิต	จำนวน	8	ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของ likert แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยให้ข้าราชการครูเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อว่า การจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 อยู่ในระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของ คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารรายละเอียดและแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการจูงใจในการปฏิบัติงาน
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจูงใจในการปฏิบัติงาน เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาจำนวน 5 คน พิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) แล้วนำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538:117 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546:140) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้
 - +1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ด้วยวิธีของ Cronbach (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125) ได้เท่ากับ .908
8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอหนังสือประสานงานขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
2. ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยได้มอบแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มในแต่ละสถานศึกษาให้ทางผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 118 สถานศึกษา จำนวน 311 ฉบับ
4. หลังจากส่งแบบสอบถามแล้วใน 10 วัน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาทุกสถานศึกษา
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผล และหาค่าสถิติ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามขนาดโรงเรียน และตำแหน่งของผู้แบบสอบถาม
2. วิเคราะห์การจูงใจของผู้บริหารในการปฏิบัติงานของผู้บริหารตามทัศนคติของข้าราชการครูที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 วิเคราะห์โดย หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการจูงใจในการปฏิบัติงาน แต่ละข้อและแต่ละด้าน และแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (อ้างอิงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538:113) ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ช่วงคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ช่วงคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ช่วงคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบการสนใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ด้วยการทดสอบค่าที่ t – test

4. เปรียบเทียบการสนใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้วยการทดสอบค่าเอฟ F – test

5. เปรียบเทียบการสนใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน ด้วยการทดสอบค่าเอฟ F – test

6. เปรียบเทียบพหุคูณ (Post multiple comparisons) เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ หลังการทดสอบความแปรปรวน เพื่อทดสอบดูว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé's method)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton ,1978 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990:204)(อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์,2540 :125 - 126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร (อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546 : 160)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ	SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{X}	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	X_i	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2.3 ทาค่าการทดสอบ (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่อิสระจากกัน โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546:179)

2.3.1 กรณีที่ความแปรปรวนของประชากรเท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{\sqrt{S_p^2 [1/n_1 + 1/n_2]}} \sim df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t - Distribution)
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.3.2 กรณีความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} , df = \frac{(S_1^2/n_1 + S_2^2/n_2)^2}{\frac{(S_1^2/n_1)^2}{n_1 - 1} + \frac{(S_2^2/n_2)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t - Distribution)
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.4 F – test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ขึ้นไปโดย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance)

2.4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร(อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์,2546:180)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad , \quad df = k , n - k$$

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F - Distribution)
	MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	k	แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.4.2 เปรียบเทียบพหุคูณ (Post multiple comparisons) เป็นการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทีละคู่ หลังการทดสอบความแปรปรวน เพื่อทดสอบดูว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่ แตกต่างกัน โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's method) เมื่อกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีจำนวนไม่ เท่ากัน โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546 : 182)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right] (k - 1)}$$

เมื่อ	F	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ
	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน ขนาดของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	k	แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา